
Posudek oponenta

Diplomové práce Veroniky Šenkýřové

„VILOVÉ ČTVRTI PRAHY: PŘÍPADOVÁ STUDIE HANSPAULKA“

*Univerzita Karlova v Praze, Přírodovědecká fakulta
katedra sociální geografie a regionálního rozvoje*

Autorka se v práci věnuje zajímavému tématu, proměně pražských vilových čtvrtí, ke kterému dosud nebylo zpracováno mnoho studií. Poutavé a neotřelé téma však v diplomové práci není příliš dobře zúročeno.

Teoretická část práce není dle mého názoru zpracována kvalitně. Autorka využívá poměrně omezený počet publikací, zahraničí literaturu nepoužívá vůbec. Některé citované tituly v seznamu literatury chybí (např. Sýkora 2009 ze str. 36), naproti tomu se zde objevuje velké množství publikací, se kterými autorka v textu vůbec nepracuje, pravděpodobně proto, že se studovaného tématu moc netýkají. Některé z článků uvedených v seznamu literatury dokonce ještě ani nevyšly. Teoretické zarámování a následný vlastní empirický výzkum tvoří dvě oddělené části, které spolu příliš nesouvisí a nejsou vzájemně propojeny. Autorka se například v teorii vůbec nevěnuje sociálním charakteristikám vilových čtvrtí, což je hlavní téma její práce. V kvalitativní části svého výzkumu autorka hodnotí rezidenční spokojenost obyvatel, v teorii však tento koncept vůbec nezmiňuje, neříká jaké faktory na straně lokalit a obyvatel ji ovlivňují. Kapitola s názvem „Teoretická východiska“ tedy obsahuje spíše hodně široké zarámování, které není propojené s empirií a neposkytuje východiska, na základě kterých by pak autorka mohla formulovat očekávání či předpoklady pro svůj výzkum a které tedy v práci chybí.

K metodickému provedení výzkumu mám několik výhrad. Již na začátku práce je zavádějící vymezení sledovaného období. Zatímco v abstraktu autorka uvádí, že sleduje proměny vilových čtvrtí mezi lety 1991 a 2001, podle je úvodu ale hlavním cílem hodnocení proměn v období o deset let delším. Za velký nedostatek považuji, že autorka neuvádí, jakým způsobem vymezila vilové čtvrti v Praze, se kterými pak pracuje při hodnocení proměn věkové a vzdělanostní struktury. Poznámka, že se jedná o „urbanistický obvod, ve kterém je většina zástavby tvořena zástavbou vilových domů“ (s. 20) neosvětluje v podstatě vůbec nic, protože typ „vilový dům“ ve statistice neexistuje a „většina“ rovněž není dostatečně exaktní pojem pro definici objektu studia. V práci chybí seznam či přehled vilových čtvrtí hodnocených v kvantitativní části práce, takže čtenář příliš neví, o jakých územích autorka píše. Terénní šetření fyzického prostředí je pojato poněkud „amatérsky“, rozhodně by bylo vhodné zvolit na místo popisu dojmů sofistikovanější způsob zachycení fyzického stavu, například pomocí kategorizace porovnávaných jevů. Hodnocení typu „myslím si, že samoobsluha s hospodou by zasloužily rekonstrukci“ jsou pak pro vědeckou práci nevhodná. Šetření cen nemovitostí, které autorka uvádí jako jednu z metod svého výzkumu, není ve

skutečnosti žádné šetření, ale jen příklad deseti inzerátů, který by ani za nic víc neměl být vydáván. Je jistě dobré, že se autorka snaží využívat více různých informačních zdrojů, avšak se získanými informacemi by nemělo být nakládáno povrchně.

Za nejzajímavější a nejcennější část práce považuji vlastní autorčino šetření na Hanspaulce, konkrétně jeho část vycházející z rozhovorů s obyvateli. Autorka se v tomto šetření věnuje poměrně širokému spektru témat. Při interpretaci výsledků bohužel zůstává jen „na povrchu“, což je škoda. Strukturální grafy v této části práce jsou trochu zavádějící - při celkovém počtu respondentů 22 není vhodné uvádět v grafech pouze procenta, 5 % potom reprezentuje „jednu paní“, což je zkreslující. Citace z výpovědí respondentů dobře dokreslují jejich názory, avšak jen pokud jsou vhodně začleněny do textu, ne při pouhém výčtu odpovědí, jak je tomu například na straně 73 nebo 75. Práce s daty ze sčítání lidu je obsahově i interpretačně velice slabá. Ani formulačně není příliš vytříbená, např. „v Praze dochází k trendu nepřibývání věkové skupiny 0-14 let“ (s. 39) zní opravdu zvláště. Je zarážející, že se v práci nevyskytuje jediná vlastní mapa, ač k tomu téma i statistický způsob hodnocení proměn pražských vilových čtvrtí přímo vybízí.

Vedle nesprávně sestaveného seznamu literatury se v práci vyskytují jen drobnější formální chyby, například u grafů 11,12,13 chybí popisky os, některé části práce se opakují, například na s. 37 a 52 se vyskytuje stejná tabulka a text.

Nakonec bych poprosila autorku o zodpovězení dvou otázek:

- Z jakého důvodu diskutuje v souvislosti s vilovými čtvrtěmi sociálně ekologický přístup? V čem je tento přístup inspirativní pro studium vilových čtvrtí v porovnání s jinými teoretickými přístupy ke studiu města?
- Jakým způsobem byly v práci vymezeny urbanistické obvody, které autorka řadí mezi vilové čtvrti?

Předkládanou diplomovou práci doporučuji k obhajobě, avšak její přijetí závisí na kvalitě a průběhu obhajoby.

V Praze 10. 9. 2010

RNDr. Jana Temelová, Ph.D.
katedra sociální geografie a regionálního rozvoje